

UCHWAŁA NR XXXVI/701/17

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 2 lutego 2017 r.

**w sprawie oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i bezpieczeństwa przeciwpożarowego
Miasta Katowice w 2016 roku.**

Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 814 z późn. zm.).

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§1. Przyjąć informację o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Katowice w roku 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały oraz ocenić pozytywnie stan zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Katowice.

§2. Przyjąć informację o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego Miasta Katowice w roku 2016 w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały oraz ocenić pozytywnie stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego Miasta Katowice.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

Informacja o stanie zabezpieczenia przeciwpowodziowego Miasta Katowice w 2016 roku

Miasto Katowice leży na dziale wodnym Wisły i Odry, dlatego też – poza Rawą i rzeką Mleczną na południu – nie występują zagrożenia powodzią, lecz jedynie lokalnymi zalaniem i podtopieniami.

I. Zagrożenia podtapianiem przez rzeki:

Zagrożenia wystąpieniem wód z koryta powodujące lokalne zalania i podtopienia dotyczą w Katowicach rzek: Mlecznej i Rawy. W 2016 r. nie wystąpiły zalania wychodzące od ww. cieków.

II. Działania na ciekach związane z ochroną przeciwpowodziową:

1. Działania na rzece Rawie:

Z powodu braku środków finansowych w 2016 r. nie prowadzono żadnych prac związanych z kolejnym etapem uporządkowania rzeki. Wykonano jedynie aktualizujący operat inwentaryzacyjny drzew i krzewów na odcinku ok. 2000 mb - od ul. Brackiej do ul. Sokolskiej (etap pozostały do realizacji).

2. Działania na pozostałych rzekach:

W 2016 r., miasto przeznaczyło 100 000,00 zł na działania związane z wykonaniem utrzymania i konserwacji najbardziej zagrożonych odcinków rzek w granicach administracyjnych (bez rzeki Rawy). Z tych środków wykonano prace konserwacyjne na stwarzającej największe zagrożenie rzece Mlecznej, na łącznej długości 9900 mb za kwotę 72 463,85 zł:

- w I etapie - prace konserwacyjne na całym odcinku rzeki, tj. 7300 mb w miesiącu lipcu oraz
- w II etapie - prace konserwacyjne na odcinku Mlecznej o długości 2600 mb w rejonie dzielnicy Zarzeczce i ul. Grota-Roweckiego oraz przepustu w ul. Wojska Polskiego.

W ramach tych prac wykonano w I etapie następujące działania: wykoszenie i wygrabienie porostów z brzegów rzeki na całej długości, usunięcie zatorów na łącznej długości 750 mb, hakowanie roślin korzeniących się z dna rzeki na odcinku 3500 mb, zabudowa wyrw w brzegach spowodowanych przez wody rzeki Mlecznej w rejonie ul. Szewskiej i Kornasa oraz oczyszczenie dwóch najbardziej problematycznych przepustów drogowych - w ul. Grota-Roweckiego oraz ul. Wojska Polskiego. W etapie II działania te - poza hakowaniem i zabudową wyrw zostały w odpowiednim zakresie powtórzone.

W 2016 r. administrator większości cieków na terenie Katowic – Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach – Biuro Terenowe w Bieruniu - z uwagi na brak środków finansowych na tzw. „wody pozostałe” (wody rolnicze, do których zaliczają się ciek w mieście) wykonał jedynie prace interwencyjne polegające na:

- usunięciu zatorów na rzece Mlecznej w rejonie przepustów drogowych w ul. Wojska Polskiego i Kazimierza Przerwy-Tetmajera - za kwotę 3 628,50 zł,
- usunięciu zatorów i powalonych drzew na rzece Ślepiotce w rejonie ul. Gdańskiej i ul. Gajowej - za kwotę 3 567,00 zł.

III. Działania na rowach

Za prawidłowe odprowadzanie wód opadowych są odpowiedzialne nie tylko rzeki przepływające przez Katowice, lecz również szereg rowów melioracyjnych i odwadniających. W 2016 r. miasto przeznaczyło kwotę 200.000,00 zł na wykonanie prac konserwacyjnych na rowach przebiegających przez tereny należące do miasta. W okresie tym zrealizowano prace związane z konserwacją i utrzymaniem rowów na łącznym odcinku 5574 mb rowów za kwotę 199 991,95 zł.

IV. Lokalne podtopienia:

W 2016 r. na terenie miasta Katowice nie wystąpiły żadne podtopienia terenów.

V. Magazyn przeciwpowodziowy:

W 2016 r. nie dokonywano zakupów do magazynu przeciwpowodziowego miasta Katowice.

Stan zasobów magazynów przeciwpowodziowych – miejskiego i Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej ilustruje poniższa tabela.

Lp.	Rodzaj sprzętu	Ilość sprzętu w		
		Magazyn przeciwpowodziowy własny	Pozostałe jednostki (magazyny OC, jednostki OSP, PSP i inne)	Razem
1	2	3	4	5 (3+4)
1.	Agregaty prądotwórcze przewoźne: - do 5 kW	2	24	26
	- od 5 do 10 kW	0	4	4
	- od 10 do 20 kW	0	1	1
	- od 20 do 100 kW	0	0	0
5.	Łodzie wiosłowe	0	0	0
6.	Łodzie motorowe	0	1	1
7.	Pontony	0	3	3
8.	Piły (pilarki) spalinowe	0	51	51
9.	Pompy (do wody i szlamu) elektryczne - o napięciu 220V	0	0	0
	- o napięciu 380V	0	0	0
11.	Pompy do wody czystej spalinowe - z silnikiem benzynowym	0	2	2
	- z silnikiem Diesla	0	0	0
13.	Pompy do szlamu spalinowe - z silnikiem benzynowym	0	23	23
	- z silnikiem Diesla	2	3	5
15.	Nagrzewnice powietrza	0	5	5
16.	Zapory przeciwpowodziowe [m]	0	0	0
17.	Geowłóknina [m ²]	0	0	0
18.	Worki	3000	2000	5000
19.	Osuszacze pomieszczeń łącznie:	0	0	0
	- w tym duże	0	0	0
	- w tym małe	0	0	0

VI. Podsumowanie:

Systematyczne i regularne prace konserwacyjne na ciekach i rowach w ramach prewencji powodziowej, prowadzone od 2010 r. przez miasto Katowice udowodniły, że niewielkim nakładem środków można zminimalizować ewentualne negatywne skutki zwiększonych opadów. Z uwagi na zmniejszenie przyznaných środków budżetowych prace w pełnym zakresie wykonano jedynie na stwarzającej największe problemy rzece Mlecznej. Mając na uwadze powyższe informacje należy pozytywnie ocenić przedsięwzięte przez Urząd Miasta Katowice działania mające na celu zabezpieczenie przeciwpowodziowe miasta Katowice.

Informacja o stanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego Miasta Katowice w 2016 roku

W roku 2016 na terenie Miasta Katowice strażacy interweniowali w 3911 zdarzeniach, z których 1009 to pożary, 2323 to miejscowe zagrożenia, a 579 to alarmy fałszywe.

Ocena stanu bezpieczeństwa na terenie miasta

1. Budynki wielorodzinne mieszkalne:

Statystykę interwencji w budynkach mieszkalnych zawiera poniższa tabela.

Rodzaj budynków mieszkalnych	Ilość interwencji Straży Pożarnej		
	Pożary	Miejsc. Zagrożenia	Razem
Budynki jednorodzinne	34	55	89
Budynki wielorodzinne niskie i średniowysokie	147	447	594
Budynki wielorodzinne wysokie i wysokościowe	57	117	174

W budynkach mieszkalnych w roku 2016 przeprowadzono 7 czynności kontrolno-rozpoznawczych, związane ze skierowanymi wnioskami obywateli. W przypadku prowadzonych działań ratowniczych w budynkach wielorodzinnych, zwłaszcza w godzinach popołudniowych, wieczornych i nocnych incydentalnym utrudnieniem dla jednostek straży pożarnej są samochody osobowe parkujące na placach i drogach pożarowych. Niezależnie od istniejących warunków technicznych i budowlanych do obniżenia poziomu bezpieczeństwa pożarowego budynków mieszkalnych przyczyniają się nagminnie przypadki celowej dewastacji i kradzieży elementów instalacji hydrantowych, suchych pionów, instalacji elektrycznej, a nawet drzwi przeciwpożarowych i urządzeń oddymiających.

2. Infrastruktura techniczna

Istotnym zagrożeniem występującym w infrastrukturze komunalnej miasta jest zagrożenie wybuchowe wynikające z rozbudowanej, ale wyeksploatowanej i narażonej na szkody górnicze sieci gazowej. Na możliwość rozszczelnienia (awarii) mają duży wpływ tzw. tąpnięcia górnicze, działanie prądów błądzących, silne zakwaszenie gleby itp. Wydobywający się na skutek tego typu awarii gaz może się zapalić lub przy niesprzyjających warunkach powstawania stężeń wybuchowych doprowadzić do eksplozji, szczególnie groźnych w zwartej zabudowie miejskiej. W instalację gazową wyposażonych jest na terenie miasta około 80% mieszkań.

3. Budynki użyteczności publicznej

Rodzaj budynków	Ilość interwencji Straży Pożarnej		
	Pożary	Miejsc. Zagrożenia	Razem
Hotele, internaty, itp.	6	7	13
Centra handlowe	13	26	39
Sale widowiskowe (w tym obiekty sportowe)	3	28	31
Instytucje kultury	1	6	7

W obiektach użyteczności publicznej w roku w roku 2016 przeprowadzono 75 kontroli, z czego znaczna większość kontroli związana była z odbiorami obiektów oraz opiniowaniem.

4. Budynki służby zdrowia

Odrębną grupę obiektów w aglomeracji miejskiej cechującą się specyficznymi zagrożeniami stanowią budynki służby zdrowia. Łącznie w placówkach tych znajduje się około 20 obiektów szpitalnych, posiadających od jednego do nawet kilku budynków. Obiekty te są bardzo zróżnicowane zarówno pod względem wielkości, wysokości, jak i okresu, w którym powstały oraz wynikającego z tego stanu technicznego. Obok budynków z początku wieku jak na przykład Szpital Kliniczny przy ul. Francuskiej 24, występują obiekty dużo młodsze, jak np. Centralny Szpital Kliniczny Śląskiej Akademii Medycznej przy ul. Medyków 16, czy Centrum Zdrowia Matki i Dziecka przy ul. Medyków 14. Należy zaznaczyć, że większość spośród wspomnianej liczby budynków szpitalnych nie spełnia wymagań w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych, dając nawet podstawę do określenia występowania w nich stanu zagrożenia życia ludzi w nich przebywających. Do obiektów służby zdrowia, których stan zabezpieczeń przeciwpożarowych budzi najpoważniejsze wątpliwości, należą Górnośląskie Centrum Medyczne przy ul. Ziołowej 45-47 oraz Centralny Szpital Kliniczny Śląskiej Akademii Medycznej przy ul. Medyków 16.

5. Obiekty przemysłowe

Na terenie miasta Katowice brak jest zakładów klasyfikowanych do grupy zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

6. Lasy

Nadleśnictwo Katowice obejmujące swoim zasięgiem obszar większy niż granice administracyjne miasta, należy do pierwszej kategorii zagrożenia pożarowego – zagrożenie duże. Na duże zagrożenie pożarowe lasów Nadleśnictwa składają się dwa główne czynniki: znaczna degradacja leśnych siedlisk oraz silna penetracja obszarów leśnych przez ludzi.

Na terenie obszarów leśnych w roku 2016 wystąpiło 8 pożarów.

7. Monitoring pożarowy

Wszystkie, spośród wyznaczonych obowiązującymi przepisami obiektów na terenie miasta Katowice, połączone są ze Stanowiskiem Kierowania PSP w Referacie Zarządzania Kryzysowego i Monitorowania Wydziału Zarządzania Kryzysowego UM Katowice. **Łącznie na terenie Katowic Straż Pożarna monitoruje aktualnie 193 obiekty wyposażone w instalacje sygnalizacyjno-alarmowe pożaru.**

Charakterystyka działań operacyjnych w roku 2016

Ogółem w 2016 r. w zdarzeniach śmierć poniosły 23 osoby, w tym w pożarach 3 osoby, w miejscowych zagrożeniach 20 osób; ranne zostały 352 osoby, w tym w pożarach 46 osób, w miejscowych zagrożeniach 306 osób.

Biorąc pod uwagę ilość interwencji w ujęciu wieloletnim należy zauważyć stale rosnącą liczbę podejmowanych działań w grupach zdarzeń związanych z tak zwanymi miejscowymi zagrożeniami. Duża liczba tego typu zdarzeń związana jest przede wszystkim z interwencjami przy wypadkach drogowych, zagrożeniach chemicznych, występujących anomaliach pogodowych.

W mieście Katowice zwalczaniem pożarów zajmują się 3 Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze Państwowej Straży Pożarnej oraz 5 Ochotniczych Straży Pożarnych.

Wszelkie zgłoszenia o zagrożeniu pożarowym wpływają do Stanowiska Kierowania PSP w RZKiM WZK UM Katowice, które dysponuje odpowiednie siły i środki do miejsca zdarzenia utrzymując z nimi bieżącą łączność radiową.

1. Przygotowanie Państwowej Straży Pożarnej do działań

W Komendzie Miejskiej służbę pełni 234 strażaków i 4 osoby na stanowiskach cywilnych (2 na stanowiskach Korpusu Służby Cywilnej, 2 na stanowiskach pomocniczych). W systemie codziennym służbę pełni 25 osób, zaś w systemie zmianowym 209 strażaków. Pracownicy cywilni pracują w systemie codziennym.

W liczbie 234 strażaków – 9 to kobiety, 4 pełną służbę w systemie codziennym, a 5 w systemie zmianowym. Na stanowiskach cywilnych zatrudnione są 4 kobiety (2 KSC, 2 stanowiska pomocnicze). W systemie zmianowym służbę pełni 24 oficerów, 52 aspirantów, 112 podoficerów oraz 21 szeregowych. W 2016 r. 14 strażaków ukończyło szkolenie uzupełniające strażaka jednostki ochrony przeciwpożarowej, 6 podoficerów podnosi kwalifikacje w Centralnej Szkole PSP w Częstochowie w zakresie technika pożarnictwa, 6 aspirantów w Szkole Głównej Służby Pożarniczej na studiach niestacjonarnych I stopnia. Równocześnie stale wzrasta poziom wykształcenia ogólnego strażaków. Na koniec 2016 roku 92 strażaków posiadało wykształcenie średnie, 53 – policealne, 89 – wykształcenie wyższe.

2. Wyposażenie Komendy Miejskiej PSP w Katowicach w sprzęt ratowniczy

W roku 2016 Komenda dysponowała 26 samochodami gaśniczymi, specjalnymi i operacyjnymi oraz 122 jednostkami sprzętu silnikowego np. motopompy, agregaty, piły, itp.

Samochody będące na wyposażeniu Komendy wyprodukowane zostały w różnych latach. Pilnej wymiany wymagają samochody, których okres użytkowania w PSP - wg norm, upłynął do roku 2016. Są to : lekki samochód operacyjny Nissan Pickup, średni samochód gaśniczy Renault Midliner, lekki samochód kwatermistrzowski Mercedes Puch, lekki samochód kwatermistrzowski – Opel Vivaro.

Ponadto Komenda w 2016 roku zakupiła samochód specjalny z drabiną mechaniczną typu Iveco Magirus M42, która zastąpi starszą wersję już wyeksploatowanego samochodu specjalnego tego samego typu, ponadto w JRG II Katowice Piotrowice oczekuje na przekazanie do OSP Katowice – Szopienice średni samochód gaśniczy Renault Midliner.

3. Przygotowanie Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Miasta Katowice do działań

Na terenie Miasta Katowice Ochotnicze Straże Pożarne działają w następujących dzielnicach: Dąbrówka Mała, Kostuchna, Podlesie, Szopienice, Zarzecze.

Ochotnicze Straże Pożarne z Dąbrówki Małej, Kostuchny i Szopienic są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ochotnicza Straż Pożarna Szopienice została włączona do wymienionego systemu 01.12.2016 r.

W 2016 roku Ochotnicze Straże Pożarne w Katowicach wyjeżdżały do 435 zdarzeń, w tym:

- 129 razy do gaszenia pożarów;
- 281 razy do likwidacji miejscowych zagrożeń;
- 25 razy do alarmów fałszywych.

Każda z Ochotniczych Straży Pożarnych w Katowicach wyposażona jest w co najmniej dwa samochody (ciężkie, średnie lub lekkie) oraz armaturę wodno-pianową, pilarki do drewna, piły do betonu i stali, sprzęt ochrony dróg oddechowych, sprzęt ratownictwa medycznego, sprzęt hydrauliczny ratownictwa technicznego.

Członkowie OSP biorący udział w działaniach ratowniczych posiadają wszystkie niezbędne szkolenia.

Podsumowanie

Biorąc pod uwagę zarówno przedstawione szczegółowe informacje, jak również jednoznacznie pozytywne odczucia mieszkańców należy stwierdzić, iż Państwowa Straż Pożarna w Katowicach jest bardzo dobrze przygotowana do prowadzenia działań ratowniczych, w związku z czym stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego miasta Katowice należy ocenić pozytywnie.